

Finansdepartementet

Angående betänkandet Det skatterättsliga företrädaransvaret – en översyn (SOU 2020:60)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

Ekobrottsmyndigheten har utifrån de aspekter som myndigheten har att beakta, följande kommentarer.

Sammanfattning

Ekobrottsmyndigheten avstyrker förslaget till en ny rådrumsregel i 59 kap. 15 a § skatteförfarandelagen (2011:1244) i dess nuvarande utformning och lämnar övriga förslag utan erinran.

Avsnitt 3.6 Företrädaransvaret och entreprenörskap

Ekobrottsmyndigheten delar uppfattningen att det skatterättsliga företrädaransvaret försvårar rekrytering av styrelseledamöter till mindre företag. Detta torde dock huvudsakligen avse sådana styrelseledamöter som inte har för avsikt att ta sitt ansvar att fortlöpande bedöma företagets ekonomiska situation och se till att företagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Att det skatterättsliga företrädaransvaret gör det svårare att rekrytera oseriösa styrelseledamöter framstår som positivt ur ett brottsförebyggande perspektiv.

Avsnitt 13 En ny rådrumsregel

Ekobrottsmyndigheten avstyrker förslaget om en ny rådrumsregel i dess nuvarande utformning.

Ekobrottsmyndigheten delar utredningens uppfattning att en rådrumsregel utan några villkor framstår som utesluten eftersom den skulle ge företrädare med kriminella avsikter möjlighet att avvakta med att avveckla verksamheten utan risk för personligt ansvar. Det framstår som tveksamt om företaget under rådrumsperioden bör tillåtas att direkt eller indirekt göra utbetalningar till en företrädare, en ägare eller någon av deras närstående eller genomföra någon annan transaktion som medför att den juridiska personens förmögenhet minskar. Om en rådrumsmöjlighet införs bör den, förutom de villkor som föreslås, även förenas med villkor som innehåller begränsningar av möjligheterna att disponera över företagets tillgångar under rådrumsperioden.

Det bör i den fortsatta beredningen av förslaget övervägas om rådrumsregeln ska utformas så att Skatteverkets medgivande av rådrum förutsätter att sökanden åtminstone kan göra antagligt att likviditetsproblemen enbart är tillfälliga och att företaget på sikt har goda möjligheter att överleva. Enligt Ekobrottsmyndighetens bedömning skulle en sådan utformning av regeln minska riskerna för att rådrummet utnyttjas av kriminella företrädare till att tömma företaget på tillgångar innan det försätts i konkurs.

Enligt utredningens förslag ska beslut om rådrum fattas skyndsamt. Ett allmänt skyndsamhetskrav föreligger redan enligt 9 § förvaltningslagen och grundprincipen att

handläggningen av ärenden ska äga rum utan onödiga dröjsmål och avgöras så snart som möjligt. Om avsikten är att uttrycka ett allmänt skyndsamhetskrav, så tillför bestämmelsen om skyndsamhet såldes inget nytt och bör av denna anledning utgå. Om avsikten är att bestämmelsen ska uttrycka ett särskilt skyndsamhetskrav enligt vilket rådrumsärenden ska prioriteras framför andra ärenden, bör detta tydligt framgå av bestämmelsen (jfr. prop. 1982/83:134 s. 23).

14.9 Konsekvenser för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet

Ekobrottsmyndigheten instämmer i utredningens bedömning att förslaget om vad som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om företrädaren handlat grovt oaktsamt inte medför någon risk för ökad brottslighet.

Ekobrottsmyndigheten anser att förslaget, som i viss utsträckning utökar möjligheten till befrielse från betalningsskyldighet, kan ha en negativ påverkan på det brottsförebyggande arbetet, eftersom risken för att åläggas företrädaransvar även när brott inte kan styrkas har en brottsförebyggande effekt. Denna konsekvens synes dock stå i rimlig proportion till syftet med förslaget till en ny utformning av bestämmelsen. Ekobrottsmyndigheten har därför ingen erinran mot utredningens förslag i denna del.

Utifrån hur den beskrivits i betänkandet framstår konsekvensutredningen gällande den föreslagna rådrumsregeln som otillräcklig. I den fortsatta beredningen bör riskerna för att den föreslagna rådrumsregeln används av kriminella identifieras, bedömas och därefter vägas mot fördelarna med förslaget. Konsekvenserna av att den som ansöker om rådrum inte ens måste göra det antagligt att företaget är potentiellt livskraftigt framstår som särskilt viktiga att bedöma.

Enligt Ekobrottsmyndighetens uppfattning har det skatterättsliga företrädaransvaret en brottsförebyggande effekt som i högre grad borde ha beaktats vid utformningen av förslaget till rådrumsregel. Risken för att ett brottsupplägg ska leda till åläggande av företrädaransvar är ibland större än risken för att det ska leda till åläggande av straffansvar. För den som bedömt att risken för att ett brott ska kunna styrkas är acceptabel kan risken för att åläggas företrädaransvar därför verka brottsförebyggande.

I vissa situationer riskerar rådrum att förlänga en brottslighet som avser andra skatter än sådana som formellt är förfallna och som är föremål för Skatteverkets prövning. Även i andra typer av brottsupplägg kan rådrumsperioden medföra att brottsligheten avslöjas två månader senare än annars och öka riskerna för att brottsutbytet både blir större och svårare att komma åt. Möjligheten att utreda och lagföra brott kan ibland också påverkas av om en konkursansökan dröjer två månader.

Frågan om den nya rådrumsregeln påverkar det straffrättsliga ansvaret enligt bestämmelserna i 11 kap. brottsbalken bör beläggas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. Rättschefen Eva Melander Tell har deltagit i den slutliga handläggningen. Ärendet har föredragits av verksjuristen Johan Dibb.

Monica Rodrigo

Johan Dibb

Expedition till
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ju.a@regeringskansliet.se